N°. 291. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
[illegible] behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DINGSDAG, 2 MEI.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schoneveld en Zoon, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

Berigt aan HH. Uitgevers van Boekwerken.

De Redactie van *de Grondwet* ontvangt dagelijks, ter beoordeeling, vele brochures en boekwerken. Zij bepaalt zich zelden tot eene bloote aankondiging; maar geeft in den regel, gelijk de groote Engelsche en Fransche dagbladen, eene gemotiveerde beoordeeling van haar toegezondene vlugschriften en boeken. Gelijk andere dagbladen moet zij evenwel aan de voorwaarde blijven vasthouden, dat slechts die geschriften worden *beoordeeld*, waaraan de uitgave, onder de rubriek *Advertentiën*, wordt aangekondigd.

De *Amsterdamsche Courant* citeert, met groote zelfvoldoening, eene zinsnede uit de *Times* van 25 Maart waarin aan het Nederlandsche Gouvernement lof wordt toegezwaaid voor zijne aangewende pogingen, om de [illegible] beginselen, rakende de neutrale vlag, te doen [illegible]eren en voor zijne maatregelen, om van die vlag [illegible] misbruik te doen maken.

[illegible] zou de *Amsterdamsche Courant* dezen lof [illegible] kondigd hebben, indien zij zich herinnerd had, [illegible] geheele constitutionnele pers, in der tijd, een [illegible] aanpres, gelijk blijkt dat nu door het [illegible] is gevolgd; dat ook de heer THORBECKE, in de Kamer op zoodanige maatregelen heeft gedoeld.... [illegible] juist de *Amsterdamsche Courant* (het blad van [illegible] Minister van Buitenlandsche Zaken) het eenige [illegible] is geweest, dat de leer verkondigde van *stil zitten en van niets doen.*

Naar het schijnt is de *Amsterdamsche Courant*, ook [illegible] opzigt, nu tot de stilzwijgende erkentenis gekomen, dat de constitutionnele partij in het vaderland [illegible] 's lands belangen omtrent dit aangelegen on[illegible] heeft begrepen; en dat het ministerie van [illegible] onvergestelde rigting» — ofschoon in 't geheim — [illegible] gehaast heeft, van den gegeven raad gebruik te [illegible], waarvoor wij het trouwens, in het algemeen [illegible], dank zeggen.

Het *Tielsche Weekblad* — het orgaan van den [illegible] VAN DAM VAN ISSELT — vinden wij de volgende [illegible] van *Turkije's* toestand: »Een schaap dankte [illegible], die het aan den muil van een wolf had [illegible] *maar die man was een vleeschhouwer*, die zich [illegible] maakte *het arme dier te slagten.*»

[illegible] ofschoon in meer trivialen vorm uitgedrukt, [illegible] gedachte, als welke de heer VAN HALL, in [illegible] van Minister van Buitenlandsche Zaken, [illegible] Kamer der Staten-Generaal openbaarde: [illegible] niet de eenige vijand, die Turkije bezit; [illegible] te hulp komen, zijn welligt *nog grooter vijanden dan de openlijke aanvaller.*»

Wij vragen [illegible] den heer VAN DAM, of de herinnering [illegible] het *Tielsche Weekblad* aan deze ondiplomatieke [illegible] van den heer VAN HALL, niet is »eene [illegible] grenzende aan hoogverraad?»

[illegible] dagen is te Leiden de eerste aflevering verschenen van een in zijne strekking verderfelijk werk: [illegible] Schaduwbeelden uit de Binnenlanden van [illegible] dat, te oordeelen naar deze eerste aflevering, iets anders geeft, dan hetgeen de titel schijnt [illegible] (1).

[illegible] schets eener reis naar Gnoerag, levendig [illegible] en met locale kleuren gestoffeerd, wonen de lezers van het geschrift een uitvoerig gesprek bij, dat tusschen twee personen gevoerd wordt, die hun worden voorgesteld onder de namen DAG en NACHT. Het onderwerp van dit gesprek wordt ons onmiddellijk bekend door de volgende toespraak van NACHT.

> Beste broeder DAG; wanneer ik mijn oog laat gaan over dit vruchtbare, door de natuur zoo rijk gezegende landschap, dat een waar paradijs mag worden geheeten en in den schoonsten schemerschijn van het liefelijk maanlicht daar voor ons ligt, wanneer ik daarbij denk aan de goede Javanen, die, voor hooger ontwikkeling zoo vatbaar, in deze oorden gevestigd zijn, maar wier geest nog in de diepste duisternis der onwetendheid is gehuld, wier mate van intellectuële beschaving naauwelijks met dat schemerlicht der maan kan vergeleken worden, — wanneer ik mij dit alles voor den geest stel, dan vind ik het ten uiterste beklagenswaardig, dat zij de openbaring van het Evangelie, de zegeningen des *Christendoms* nog niet deelachtig zijn geworden, dat hun eeuwig heil, het heil hunner onsterfelijke ziel, zoo schroomelijk wordt verwaarloosd.

DAG stemt met die klagt volstrekt niet in. Alvorens hij den wensch kan koesteren om »de Javanen tot christenen te bekeeren», zou hij eerst moeten leeren inzien: »dat de christelijke leer niets dan zuivere waarheid bevat, dat de kennis dier leer voor alle volken der aarde als eene zegening zij te beschouwen, en met den besten wil ter wereld had hij zich hiervan nog niet de overtuiging kunnen verschaffen.»

En hierop volgt, na een flaauw verzet van NACHT, eene vreeselijke acte van beschuldiging tegen het christendom, in zijne algemeenheid en in zijne onderdeelen, die van bl. 13 tot bl. 60 aanhoudt en waarschijnlijk nog in de tweede aflevering zal voortgezet worden. Nog nimmer is, zoo ver wij althans weten, in onze taal op zoo radicale wijs en, zoo onverbloemd de grondslag, waarop het christendom rust, aangevallen, als hier in eenige bladzijden geschiedt.

De *beschaving*, die in Europa heerscht, wordt door DAG volstrekt niet toegeschreven aan het *Christendom*; integendeel aan het christendom wordt toegeschreven al hetgeen de ellende der wereld uitmaakt.

> Openlijk durf ik beweren, dat de Christelijke geloofsleer tot heden slechts onwetendheid en bijgeloof heeft bevorderd, slechts misleiding des geestes, tot heersch- en hebzuchtige doeleinden, heeft begunstigd, niet dan ellende, onheil, godsdiensthaat, oorlog en vervolgingszucht met alle gruwelen, waartoe hardvochtige priesters in staat zijn, heeft gekweekt, en dat het licht, hetwelk sedert een of anderhalf honderd jaar in den nacht van waangeloof en bedrog — doch in verre na nog niet algemeen genoeg — is begonnen te gloren, zijn oorsprong is verschuldigd aan de beoefening der *natuurlijke wetenschappen*.

Om het betoog dezer stelling te leveren, werpt DAG een »blik om zich heen» en »een blik achter zich» en ziet in hetgeen sedert de christelijke tijdrekening gebeurd is en in hetgeen nog om hem voorvalt niets dan het kwaad, door het christendom aan de menschheid gepleegd! Drie oorzaken, daarentegen, worden door DAG opgegeven, voor den »hoogen trap van beschaving, den bloei der wetenschappen, de uitbreiding en volmaaktheid aan alle takken van nijverheid gegeven,» die in Europa bemerkbaar zijn.

> Als de *eerste* komt in aanmerking het gunstig gematigde, noch te warme, noch te koude klimaat des lands, dat zij bewonen, hetwelk eene jaarlijksche afwisseling heeft van zomer en winter, van lente en herfst; eene dergelijke afwisseling oefent een zeer opwekkenden, verheffenden, bezielenden invloed uit op 's menschen geest; — *ten tweede* de geographische ligging van Europa, in elk opzigt boven andere werelddeelen verre is bevoorregt, dewijl het, verdeeld in zoo vele verschillende deelen of leden, doorsneden door uitgestrekte binnenzeeën, in het bezit zijnde van talrijke, diepe golven en baaijen, eene veel gunstiger gelegenheid aanbiedt tot ontwikkeling van handel en scheepvaart als eenig ander land ter wereld, en *ten derde*, de betere physieke aanleg van het Kaukasische menschenras ter verkrijging van geestbeschaving in vergelijking van andere rassen, en welke aanleg hoofdzakelijk moet worden gezocht in zijne veel grootere hersenen en zijne volkomener schedelbouw, waardoor het geschikt is geworden om tot eene veel hoogere intellectuële en industriële ontwikkeling op te klimmen, dan andere minder volkomen bewerktuigde of verkwijnende menschenras sen.

Over de grondwaarheden der christelijke geloofsleer velt DAG het volgende karakteristieke oordeel: »Waarachtig, broeder NACHT, wat zou ik een erbarmelijk denkbeeld moeten opgevat hebben van den alwijzen Schepper, *indien ik zulke soort van nesterijen kon gelooven*» en de geheele redenering wordt, als het ware, met de volgende geloofsbelijdenis gesloten:

> Ik ben noch Jesuit, noch Heiden, noch Jood, noch Mohammedaan, noch Calvijnsch, Luthersch, Gereformeerd, Grieksch-, Roomsch- of Duitsch Katholiek, Armenisch, Armeniaansch, Independent, Puriteinsch, Anglikaansch, Koptisch, Mormonisch, Mährisch, Wederdoopend, Kwakend of Afgescheiden *Christen*, maar behoor tot de hoog gewelfde kerk, waarvan het dak met sterren is bezaaid, tot de kerk der REGTZINNIGE NATUURKUNDIGEN, die GOD AANBIDDEN, die Hem in Zijne werken en in de krachten, welke Hij daarin heeft gelegd, erkennen en bewonderen.

NACHT is een flaauw verdediger van het zoo allerhevigst aangevallen christendom; geen wonder, want ofschoon zulks uit het Boek zelf niet blijkt, schrijft DAG in de »Voorrede», dat »zijn broeder NACHT reeds sedert lang door den dageraad verlicht is geworden», dat wil zeggen, de stellingen van DAG heeft omhelsd.

De eigenlijke strekking van het zonderlinge werk, dat wij hier aankondigen, schijnt te zijn *af te keuren de evangelisatie op Java.* Wij gelooven evenwel niet, dat juist daarom het *Christendom* in discrediet behoorde gebragt te worden; en zij, die zich tegen de evangelisatie verklaren, konden welligt uit het gedrag van velen, *die zich christenen noemen*, krachtige argumenten voor hun tegenstand putten, zonder daarom het christelijk geloof zelf aansprakelijk te stellen voor het misbruik, dat belijders daarvan maken. In allen gevalle achten wij de zaak onverdedigbaar, die zulke verfoeijelijke middelen moet te baat nemen, om zich een schijn van regt te geven. Wij voor ons, voorstanders als wij zijn van vrijheid op het politiek gebied, verklaren openlijk de aangename verwachting te koesteren, dat de evangelisatie op Java, niet door den Staat, maar door particulieren en de kerk, onder toelating van den Staat, algemeene ondersteuning moge vinden en die vruchten dragen, welke de schrijver DAG juist aan het Christendom tracht te ontzeggen.

NACHT wenscht, blijkens de voorrede, *onbekend* te blijven; wij hopen, dat dit beteekenen zal, dat DAG zijn naam niet zal willen verzwijgen. Men mag dan ook, redelijkerwijze, dat blijk van moed verwachten van hem, die zoo onbeschroomd alle grondslagen der christelijke geloofsleer tracht omver te werpen. Welligt, dat DAG alsdan zou blijken te zijn een koloniaal man, die de verguizing van het Christendom noodig acht tot behoud van het bestaande koloniale stelsel en die tegelijkertijd is geweest *een der mede-onderteekenaren van de April-adressen!*

Onder de onderwerpen, die de aandacht van den menschenvriend tot zich trekken, verdient gewis eene der voornaamste plaatsen het lot van jeugdige misdadigers; want, terwijl hij zich aan den eenen kant bedroeft over het onkruid der ondeugd, dat reeds zoo vroegtijdig geplant werd in de harten van dikwijls nog *zóó* jeugdige kinderen, wordt hij aan den anderen kant verkwikt door het denkbeeld, dat juist hunne jeugd die ongelukkigen óf meestentijds niet in staat heeft gesteld het kaf van het koorn, het goede van het kwade, te onderscheiden, óf dat *zij* de schuld niet moeten dragen van het brandmerk, dat de maatschappij op het voorhoofd van den misdadiger stelt. Hunne jeugd geeft hem tevens de hoop, dat zij niet reddeloos verloren zijn. Integendeel, koestert hij de aangename verwachting, dat de zaden der deugd, zoo ze hun ooit werden ingeplant, op nieuw zullen uitbotten of dat die zaden, waarmede ze veeltijds onbekend waren, met wijsheid gestrooid in hunne nog voor alle indrukken vatbare gemoederen, eenmaal de heerlijkste vruchten zullen kunnen dragen.

Met dergelijke gedachten vervuld namen wij, met hooge belangstelling, eene dezer dagen verschenen brochure ter hand, getiteld: »*Het levenslot der jeugdige*

---

(1) De geheele titel luidt aldus: [illegible] en Schaduwbeelden, uit de Binnenlanden van Java, [illegible] karakter, de mate van beschaving, de zeden en gebruiken der Javanen; over de invoering van het Christendom [illegible] het bezigen van vrijen arbeid en andere vragen van [illegible] de Gebroeders Dag en Nacht, medegedeeld door [illegible] No. 1. Leiden, Jacobus Hazenberg, Corns.-

veroordeelden vóór en na hunne detentie, *geschetst voor allen*, *die wel kunnen doen;* door J. Steijnis Gz., hoofdonderwijzer bij de gevangenis voor jeugdige veroordeelden te Rotterdam, gevolgd door *Een woord* van J. van den Bergh, kommandant bij de gevangenissen te Rotterdam. (Rotterdam, W. C. de Vletter.)»

Deze brochure, in den vorm van brieven geschreven, heeft, zooals de schrijvers in hun voorwoord zeggen, ten doel, de aandacht te vestigen op de noodzakelijkheid, om, *voor de diep ongelukkige jeugdige veroordeelden, na het verlaten van het opvoedingsgesticht te Rotterdam, een toevluchtsoord te stichten.* In den eersten hoogst belangrijken brief van den heer Steijnis wordt ons in de eerste plaats het levenslot van den jeugdigen misdadiger afgeschetst vóór zijne detentie. »In de gevangenis te Rotterdam zijn vereenigd — zegt S. — de mannelijke veroordeelden in ons Koningrijk, beneden den ouderdom van 18 jaren.» Het gemiddelde getal der gevangenen bedraagt 160 'sjaars, behalve een 20tal opvoedelingen. En hoe komen die kinderen daar? Ligchamelijk, meestal zedelijk krankf Gebrek aan behoorlijk voedsel, onreinheid, dikwer. mishandeling, belemmeren hunnen wasdom en verspreiden eene akelige bleeke kleur over hunne gelaatstrekken. Wat hunne zedelijke gesteldheid betreft, wij laten den schrijver zelven spreken:

»Het klinkt u misschien vreemd in de ooren, maar 't is zoo, — velen hebben nooit het eenvoudigst gebed geleerd, dat anders menig kind op moeders schoot leert stamelen. Velen weten niet eens tot welk kerkgenootschap zij behooren..... In plaats van liefde tot waarheid is hun lust tot leugen en bedrog ingeboezemd. Eerlijkheid is eene schier onbekende deugd of liever eene ondeugd, want zij leerden van jongs af oneerlijkheid kennen als hunne voedster. Schaamte is een hun onbekend gevoel.... In één woord, het menschelijke in den mensch is niet ontwikkeld, en heeft zijne plaats opengelaten voor allerlei ondeugd.»

En welke zijn de oorzaken hunner misdaden? Meesttijds armoede, honger, eene slechte opvoeding bovenal, mishandeling somwijlen, gewis slechte voorbeelden van de zijde der ouders en opvoeders.

»'t Is echter waar, — zegt S. — dat niet allen onder zulke bedroevende omstandigheden verkeerden, — maar toch velen. Sommigen bezweken voor de stem der verleiding; anderen hadden welligt een misdadigen aanleg en werden door wraakzucht, snoeplust, speelzucht, of wat dies meer zij, misdadig; — maar dan is er toch veel op hunne opvoeding aan te merken; — veel is er toch gewis te vinden, dat tot hunne verontschuldiging is aan te voeren, en veelal is hun verkeerd gedrag het gevolg van onvoldoende opvoeding.»

Zoo komen die gevangenen in het gesticht. Dáár erlangen zij eene behoorlijke opleiding; dáár wordt al het mogelijke tot hunne verbetering gedaan. In het tweede gedeelte van den brief van den heer Steynis, handelende over het *lot der jeugdige veroordeelden na hunne detentie*, ligt het eigenlijke doel der brochure opgesloten. In ongekunstelde en roerende bewoordingen schetst S. het lot van den jeugdigen knaap, die uit de gevangenis ontslagen wordt. Vreemd van de wereld, na eene dikwijls veeljarige gevangenschap, zonder vrienden of in het bezit van vrienden, gelijk hij zelf is — vrienden, die hem maar al te dikwerf weder naar den weg van het verderf leiden — zonder bloedverwanten of onder bloedverwanten, wier voorbeeld of wier verwaarloozing hem gemaakt hebben wat hij is, staat hij daar. Het vooroordeel der maatschappij is tegen hem; want het brandmerk, dat op zijn voorhoofd gedrukt is, belet hem meestal in de maatschappij terug te keeren, zoo geene liefderijke hand hem wordt toegereikt. Te dikwerf toch ziet men den jeugdigen misdadiger, om deze redenen, later in de gevangenissen terugkeeren. Het »Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen» doet veel; maar de werking van dat Genootschap is zoo uitgestrekt, dat het geheel onvoldoende is voor de talrijke jeugdige veroordeelden, die jaarlijks het Rotterdamsche gesticht verlaten. Wanneer niet velen de handen ineenslaan, kan dat Genootschap weinig voor hun doen. En wanneer men dan neder ziet op de gestichten te Montfoort, Mettray, te Steenbeek, op onze Koloniën van de Maatschappij van Weldadigheid, dan gewis is het te hopen, dat er ook voor deze ongelukkigen iets worde gedaan. Wij zeggen het den schrijver van den tweeden brief na:

»Meermalen heb ik gedacht: men vaardigt zendelingen naar verre landen af, om heidenen te bekeeren; maar men vergeet, dat in ons Vaderland nog zoo vele heidenen zijn, die met hunne ware bestemming onbekend zijn, en den weg *door* dit en *naar* een volgend leven nog niet kennen.»

Wij bevelen met aandrang deze belangrijke brochure aan alle menschenvrienden aan. De ronde en treffende taal, die men er in aantreft, verhoogt nog meer de belangrijkheid van het onderwerp. Menige belangrijke wenk wordt er in gevonden, en wij wenschen van harte, dat deze brochure in de handen van duizenden moge komen, opdat de schrijvers zich eenmaal geluk mogen wenschen met het welslagen hunner edele pogingen tot zedelijke verbetering van de aan hunne zorg toevertrouwde jeugdige veroordeelden, en tot teruggave aan de maatschappij van vele verdoolden.

Buitenland.

ENGELAND.

In de zitting van het Hoogerhuis van Donderdag ll. heeft graaf Ellenborough de regering geïnterpelleerd, ten opzigte der slechte maatregelen, die te Gallipoli voor de ontvangst van het hulpleger waren genomen. De hertog van New-Castle heeft geantwoord, dat de regering al de noodige maatregelen had genomen en dat de briefwisseling van de *Times*, die tot grondslag van de aanvallen van den lord strekte, grootendeels overdreven waren. Bovendien had de heer Calvert, Britsch consul te Gallipoli, een rapport aan de regering gerigt, waarin hij verklaart, dat de stad al de noodige hulpbronnen aanbood. De heer Seijmour zou over hetzelfde onderwerp interpellatien in het Lagerhuis doen. Niettegenstaande de verklaring van den hertog van New-Castle en van lord Clarendon, die zich met zijn ambtgenoot heeft vereenigd, houdt de *Times* zijne opgaven vol, voor zooveel betreft den toestand der Engelsche troepen te Gallipoli. Dat blad maakt nieuwe bijzonderheden bekend om aan te toonen, dat de Fransche soldaten, ten gevolge van de schikkingen door hunne bevelhebbers getroffen, veel minder ontberingen hebben ondergaan. In de redeneringen van de *Times* merkt men op, dat hij wel geen verwijt aan de Fransche generaals doet, maar toch doet doorstalen, dat zij, naar hunne Afrikaansche gewoonten, de ingezetenen van Gallipoli als Kabylen behandelen.

Vrijdag avond jl. heeft het Lagerhuis van regeringswege bij monde van lord John Russell, de mededeeling ontvangen, dat Oostenrijk Servië niet heeft bezet, en daartoe niet zal overgaan, dan alleen wanneer de Russen op Servisch grondgebied mogten verschijnen, of een opstand in dat land mogt uitbarsten.

Nog heeft lord John Russell betrekkelijk het in beslag nemen van de meubelen van sir Seymour te Petersburg, verklaard, dat, naar de laatste berigten, men zich bepaald heeft tot het verbod, dat de voorwerpen zouden blijven aan boord van het schip, waarop de Britsche Minister ze had ingescheept. Den 28sten April heeft de heer Sidney Herbert op de bovengemelde interpellatien van den heer Seymour, en wel in denzelfden geest, als de hertog van Naw-Castle, geantwoord.

Uit de discussien, die bij het Parlement gehouden zijn, blijkt, dat men sedert den 8 Februarij, uit Engeland heeft vervoerd 830 officieren, 21,119 man, 2,259 paarden, 2300 pond levensmiddelen en 8,300 ton krijgsvoorraad. Een en ander is overgebragt door 20 stoombooten en 70 zeilschepen. In geen tijdstip der geschiedenis is zooveel zoo spoedig verrigt.

Op eene vraag door den heer D. O'Connell gedaan, of er aan boord der oorlogsvaartuigen zorg gedragen was dat de manschappen der katholieke gezindheid hunne godsdienst konden uitoefenen, heeft sir Graham geantwoord, dat de godsdienstoefening overeenkomstig de bepalingen der wet plaats had, dat het hem niet bekend was dat de katholieke zeelieden zich beklaagden dat aan hunne godsdienstige voorschriften niet werd voldaan; maar dat er uit voorzorg eene briefwisseling met de vlootvoogden was gehouden, ten einde de middelen te beramen, om aan de katholieke zeelieden al dat gemak te verschaffen, waardoor zij hunne godsdienstige pligten zullen kunnen volbrengen. Op eene vraag van lord Stuart, hoe het mogelijk was, dat Russische oorlogsvaartuigen de Zwarte zee hadden kunnen doorkruisen en eene aanzienlijke magt van Circassie naar de Krim overbrengen, antwoordde sir Graham, dat hij officieel slechts een feit van dien aard kende. Toen de *Sampson* den 16den Maart de kusten van Circassie bezocht, heeft hij eenige kleine Russische vaartuigen gevonden, die zich bezig hielden met sterkten in Circassie te vernielen. De Engelsche bevelhebber had geene andere magt, dan het Russische schip te waarschuwen onverwijld naar eene nabijgelegene Russische haven te vertrekken, want de oorlog was toen nog niet verklaard. De Regering heeft bij deze discussiën ook toegezegd, dat zij al de stukken, betrekkelijk het hof van Athene, aan het Parlement zal overleggen, en daaruit blijken zal dat de Grieksche Regering den opstand heeft aangezet. Men zal bovendien daaruit zien, dat er gegronde redenen bestonden, om de verdrijving der Grieksche onderdanen van de Porte te regtvaardigen. Zij waren inderdaad onderdanen van eene vijandelijke mogendheid. De Grieksche opstand is een der gevolgen, die men van het niet te regtvaardigen gedrag van den keizer van Rusland had te verwachten, welk gedrag niet te verdedigen valt. De heer Bright vond de vorderingen, aan Griekenland gedaan, even onregtvaardig, als de uitzetting van de genaturaliseerde Grieken. Hij verdedigde den keizer van Rusland volstrekt niet, maar keurde ook de taal af, die door den Minister, ten opzigte van den keizer, was gevoerd. Turkije had van de Grieksche Regering gevorderd, dat de vrijheid der drukpers zou worden opgeheven. Dat was eene onbillijke vraag, en evenwel is de Regering van Groot Brittannie de bondgenoote van Turkije. Met belangstelling zag zij de stukken, met de Atheensche Regering gewisseld, te gemoet. Men had, zeide hij, den krijg aangevangen tot bescherming van Turkije, waarvan het grootste deel der ingezetenen Grieken zijn en wij zullen thans de regten van het land, dat wij willen beschermen, zelfs gaan bestrijden. Hij moest erkennen, dat de Grieksche aangelegenheden eene zeer groote moeijelijkheid in dit vraagstuk opleveren. De heer Layard meende integendeel dat het gedrag der Grieken de staatkunde der Porte ten hunnen aanzien verdedigde. Overeenkomstig het voorstel van den heer Cobden zullen dan ook de stukken, nopens het Grieksche vaartuig, aan het Huis worden overgelegd.

Nog behelst de Fransche *Moniteur* verscheidene beri
waarvan het voornaamste is, dat het regeringsblad ver
dat de ontruiming van Klein Wallachije door de
niet van dien aard is, om Oostenrijk voldoening te
schaffen, noch om die mogendheid te ontslaan va
verbindtenissen, die zij zich door de onderteekening
het Weener protocol heeft opgelegd. Van eene andere
wordt opgemerkt, dat Oostenrijk niet de verpligting
op zich genomen, om binnen zekeren tijd of in be
gevallen, werkdadig tegen Rusland te handelen, z
men het voortdurend er voor houden mag, dat de
door Klein Wallachije te ontruimen, wel degelijk o
oog gehad heeft aan Oostenrijk eene der redenen te
nemen, die het hadden kunnen doen besluiten, zijne
schenkomst te verhaasten. Of die berekening goed ge
was, zullen de gebeurtenissen moeten uitwijzen.

De *Morning Chronicle* deelt eene depêche uit W
mede, houdende dat Oostenrijk voornemens is tegen
tenegro tusschen beide te komen, en tot het bezett
Albanië en Herzegowina heeft besloten. Te dien ein
reeds de noodige bevelen afgevaardigd, en door O
rijksche en Engelsche oorlogsbodems zal de operatie w
begunstigd.

Ook te Parijs sprak men den 29 jl. van het inruk
Oostenrijkers in Montenegro. Men hield het daar vo
gemaakt, dat dit reeds geschied was. Die bezetting
Montenegro is wel waarschijnlijk, en zelfs meer t
wachten dan die van Servie, maar geen zeker be
daarvan nog ontvangen.

TURKIJE.

Een telegrafisch berigt uit Marseille, van Zaturd
behelst, dat de Maarschalk de St. Arnaud dien da
boord van het vaartuig *Berthollet* was gegaan.
kanonschoten werden bij zijn vertrek gelost. Het li
gunstig weder plaats. Te Marseille waren berigt
Konstantinopel ontvangen tot 20 April jl. Op dat
werden elk oogenblik 4000 Franschen aldaar ver
terwijl een gelijk getal Engelsche krijgslieden re
Scutari waren gekazerneerd. De algemeene aanda
Konstantinopel was geheel gevestigd op de aankom
Engelsch-Fransche troepen, hetzij te Gallipoli, he
de hoofdstad zelve. Men had daar een eerste voo
bekomen op de leening van 20 millioen franken, d
regering van Frankrijk en Engeland aan Turkije
Men wist toen nog niet, dat de overeenkomst nope
leening, door Namik-pacha te Londen aangegaan
verbroken; men beschouwde dat geld als een vo
op de leening, en zag spoedig het overige te gemoe
weet echter, dat die hoop is verijdeld. Ook meldt m
Konstantinopel, dat de gouverneur van Matschin, als
dig aan hoog verraad, voor een krijgsraad zal teregt
Men zou namelijk brieven hebben onderschept,
blijkt, dat hij, vóór dat de Russen den Donau zijn
getrokken, verstandhouding hield met den generaal

Ten aanzien van het vermeende bombardem
Silistria meldt men thans, dat de Russen den Don
niet zijn overgetrokken, maar eenvoudig met eene
gewone soort mortieren de vesting hebben beschot
lang de Russen daar ter plaatse den Donau niet zij
getrokken, kan er van geen beleg of van geen in
steken van Silistria sprake zijn. De Russen bomba
de vesting eenvoudig van den anderen kant van den
Hoezeer de rivier daar ter plaatse niet zeer bree
Silistria zich op geen zeer grooten afstand van de
bevindt, zoo houdt men het toch steeds daarvoor,
Russen geen groot nadeel aan de vesting zullen t
gen, al bezigen zij ook bijzondere mortieren, zoo
zich bepalen, tot een bombardement aan de linker

Zoo als in vroegere nos. gemeld is, was het toez
het bombardement van Odessa meer geloofwaardig
na hetgeen met den Engelschen parlementair m
voorgevallen. Alle tijdingen kwamen daarin toch
dat Odessa werd of was gebombardeerd. Alleen ten
der dagteekening bestond nog verschil. Uit Triest
men thans van 30 April door den telegraaf, dat
bardement van Odessa daar officieel bekend was
groote verwoestingen aangerigt. Acht Russische sch
een Oostenrijksch vaartuig waren daardoor verbr
gens het *Fremdenblatt* van Weenen, welks depêche
niet zeer geloofwaardig zijn, zou het bombarde
22 April hebben plaats gehad. Het blad zegt o
dat het die tijding niet als officieel opgeeft. Breng
deze berigten in verband ook met de vroeger med
tijdingen, dat de vereenigde vloot de wateren
had verlaten en dat zij zich gereed maakte, om
te beginnen, — dan mag men daaruit afleide
berigt uit Triest met de waarheid wel kan over
Volgens andere berigten, niet met den telegraaf
bevonden zich den 20sten, 26 oorlogsvaartuigen
De vroegere geruchten van het beschieten der
daardoor worden opgelost, dat reeds van den 17 A
nu en dan eenige bommen als eene soort van
in de stad waren geworpen. Daardoor waren eenige
zijnen, nabij de haven gelegen, in brand gestoken
de stad zelve had er toen weinig door geleden
het overige zal men nu nadere berigten moeten
ten.

Alvorens van het krijgstooneel af te stappen m
nog berigten, dat er regtstreeksche tijdingen van K
tinopel zijn ontvangen van 26 April, dus van
vroeger dan die per telegraaf bekomen. Daaruit blijkt
de Hymelaya belast was 1850 man Engelsche tr
over te brengen, maar bij zijne aankomst te Konstan
heeft bekomen, zijne reis onmiddellijk naar Konstan
voort te zetten. De Engelsche krijgslieden zijn de eerste
14en April ontscheept. Het waren de eerste Eng
troepen, die sedert den krijg der kruistogten zich
oever van den Bosporus vereenigden. Toen de
vertrok, heeft het te Gallipolie nog eene Engelsche

magt achtergelaten van omstreeks 86,000 man. Men verwachtte te Adrianopel een deel van het hulpleger, en 3000 Europesche soldaten waren reeds gevestigd te Bulair op den weg naar die stad, drie mijlen van Gallipoli.

Van de Oostzee heeft men vernomen, dat de Engelsche vloot zich te Elfsnabben, nabij Stockholm bevindt en dat de vlootvoogd Napier den 25 April door den koning van Zweden in die hoofdstad ten gehoore was ontvangen. Het schijnt zeker, dat thans het grootste gedeelte van de golf van Finland van ijs is bevrijd en dat men dus de krijgsverrigtingen kan aanvangen. Zoo de admiraal Napier ze nog niet heeft begonnen dan moet het ongetwijfeld daaraan worden toegeschreven, dat hij het Fransch eskader, onder bevel van den vice-admiraal Parceval Deschênes wil afwachten. Men heeft sedert den 27 April geene berigten van dat eskader vernomen. Toen had het te Deal loodsen aan boord genomen.

Ten onregte is, naar het schijnt, gemeld, dat de keizerin van Rusland zoodra de krijgsbewegingen zouden aanvangen, Petersburg verlaten en zich naar Moskou begeven zal. Zij wil zich op het oogenblik des gevaars noch van haren echtgenoot, noch van de grootvorsten, hare zonen, verwijderen. Zij begeeft zich naar het kasteel van Peterhof op korten afstand van Petersburg, van waar men die hoofdstad, Kroonstadt en de zee kan beschouwen. Men zegt, dat de bezetting van Kroonstadt 20,000 man sterk is en die van St. Petersburg 100,000 man. Volgens dezelfde opgaven zou het Russische leger thans omstreeks 850,000 man tellen en binnen drie maanden op 1,200,000 man kunnen gebragt worden. Van dat getal van 850,000 man bevinden zich ongeveer 200,000 in de streken van den Kaukasus en op de Aziatische grenzen van het rijk; maar men gelooft, dat de magt, die men van het garnizoen en van den Kaukasus zou kunnen afnemen, om een aanvallenden krijg op het Turksch gebied in Azie te ondernemen geen 35000 man zou kunnen overschrijden. Men had in Rusland het ontwerp gevormd, om de afdeeling der vloot, die zich te Kroonstadt bevindt naar de haven van Sweaborg, waar de andere afdeeling zich ophoudt, te doen vertrekken, omdat laatstgemelde haven minder gevaarlijk geacht wordt bij den aanval van eene vijandelijke vloot dan die van Kroonstadt. Er zou te Sweaborg namelijk minder gevaar bestaan dat de schepen in brand zouden gestoken worden. Maar de staat van de golf, tot hiertoe door het ijs bezet, heeft het niet veroorloofd, die beweging uit te voeren; terwijl de tegenwoordigheid van de vloot van den admiraal Napier het niet meer gedoogt, haar te volbrengen, zonder slag te leveren. Men weet nog niet wat de Keizer thans zal bevelen. Het schijnt voortdurend, dat de St. Alandseilanden door de Russen niet zijn ontruimd. Integendeel zijn twee bataillons derwaarts gezonden om ze te versterken. Wel is het eiland Oesel, tusschen de golf van Lijfland en de golf van Finland gelegen, door de Russen ontruimd.

De Fransche *Moniteur* berigt, dat de Russische regering het *exequatur* van de Fransche consuls heeft ingetrokken, en dat de Fransche regering van haren kant tot denzelfden maatregel zal overgaan.

TRIEST, 30 April. De hertog van Cambridge is alhier aangekomen. Morgen vertrekt Z. K. H. met eene stoomboot van Lloyds naar Konstantinopel.

Binnenland.

's Gravenhage, 1 Mei.

Z. M. heeft Mr. M. Bakker eervol ontslagen uit zijne betrekking van procureur bij de arrond.-regtb. te Sneek.

Z. M. heeft benoemd: tot kantonregter te Appingedam, Mr. R. van Loon, advocaat aldaar; en tot procureur bij het prov. geregtshof in Gelderland en de arrond.-regtb. te Arnhem, Mr. J. S. Hijmans, advocaat te Arnhem.

Z. M. heeft 1°. op hun verzoek eervol ontslag verleend bij de d. d. schutterijen aan J. van Zelm, als officier van gezondheid der 3de kl. te Zutphen; aan mr. I. H. van Eijs, als 1ste luit. te Amsterdam; aan F. J. van Slooten, als 1ste luit. te Dokkum; aan P. H. Schoutens, als 2de luit. te Rotterdam; aan mr. P. M. de la Court, als kapitein te Utrecht; aan J. Allard Spree, als kapit. te Leeuwarden; aan J. H. Paehlig, als kapit. te Groningen; 2°. benoemd: te Zutphen tot offic. van gezondh. der 3de kl. dr. J. van der Elst; te Rotterdam tot 1sten luit. J. L. de Bie; te Leeuwarden tot kapit. mr. P. Heringa Oz.; tot 1ste luit. mr. J. van der Veen, tot 2den luit. P. Wijbrandi; te Dokkum tot 1sten luit. P. van Kleffens; tot 2den luit. R. J. Kalfrel, te Groningen, tot kapit. N. I. Sevenstern; tot 1sten luit. jhr. mr. J. W. J. de Marees van Swinderen en G. G. Woldringh; tot 2den luit. mr. L. Eijssonius Wichers, en F. Balker.

Men verneemt, dat Z. M. de heeren Mrs. M. J. van Lennep en C. F. baron van Lynden respectievelijk benoemd heeft tot adjuncts-rijks-advocaten in Noord-Holland en Utrecht, ter vervanging van de HH. van Lennep en van Asch van Wijck, wanneer zij namelijk het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal bekleeden. (H.)

De *Utr. Ct.* meldt, dat door Z. M., bij besluit van eergisteren, als opvolger van den heer dr. A. Vrolik, tot lid van het Muntcollegie, tevens belast met de werkzaamheden van Inspecteur Essayeur Generaal der Munt, is benoemd de heer A. W. G. van Riemsdijk, thans arrondissements-betaalmeester te Maastricht, terwijl het voorzitterschap is opgedragen aan het oudste lid van het Muntcollegie, den heer A. baron Calkoen.

Aan de *Utrechtsche Courant* wordt uit 's Hage het volgende geschreven:

»De dagbladen hebben reeds het terrein aangewezen voor het kamp, dat er in dit jaar zal worden geformeerd, en men verwacht nu dat zij weldra de sterkte zullen opgeven der troepen van de verschillende wapenen, die in het kamp zullen vereenigd worden. Wij gelooven, dat die berigten evenwel nieuwstijdingen zijn voor het departement van oorlog, en dat daar nog niets aangaande deze zaak is bepaald, ook omdat de politieke toestand van Europa het niet raadzaam maakt, om bepaalde plannen en toebereidselen te maken, over eene zaak, die toch eerst in den nazomer zal plaats hebben.

»Bij de kavallerie is elk oogenblik eene promotie te wachten, een gevolg van het formeren van het eskadron voor het Limburgsch contingent. Of de promotie door pensionnering zal worden vergroot, is nog onzeker.

»De Commissie voor de nieuwe Bijbelvertaling heeft aan de Synodale Commissie, (die volgens sommige bladen reeds in de vorige week vergaderd was en nog wel onder het Presidium van den Minister!) verslag ingediend van de resultaten der bijeenkomsten, die zij in de jongste dagen hield en waarin zij het voorbereidend werk voor hare gewigtige taak besprak en regelde. Die Commissie, hoe verschillend de opinie van sommige harer leden ook mogt zijn, en met hoe veel ijver ieder zijne opinie verdedigde mogt er zich echter in verheugen, dat een regt broederlijke geest hare beraadslagingen bezielde en leidde. Daardoor werd ook de waarde van 't geen zij verrigtte, gewis verhoogd.

Aan de *Utr. Ct.* schrijft men uit 's Hage:

»De *Amst. Ct.* noemde ons berigt: dat de commissaris des konings in N. Holland, het voornemen zou koesteren van af te treden, dat de heer van Reenen dan hoogst waarschijnlijk het Departement van Binnenlandsche Zaken verlaten zou, en van Ewijck's plaats innemen, en dat of de heer van der Heim van Duivendijke of de heer de Kempenaer, dan de portefeuille van Binnenlandsche zaken aanvaarden zou, een *opgewarmd sprookje*.

Wij zullen weldra zien of de *Amst. Ct.* beter was ingelicht dan wij, en zij ons berigt eene juiste benaming gaf.»

---

* De heer A. van der Hoop, Jr'szoon, heeft bij de Gebr. Hendriksen te Rotterdam, ten behoeve der veertien weduwen en negen-en-veertig weezen van de vier-en-twintig met de visschersvaartuigen *Hollands Koning* en *De vrouw Petronella* omgekomen zeelieden, een dichtstuk uitgegeven, getiteld: *Een lente-offer.*

Wij danken den dichter, die onvermoeid is in het offeren van de vruchten zijner dichtgave, zoo dikwerf het geldt het bevorderen van een goed doel. Wij hopen, dat velen dit dichtstuk koopen zullen, ten einde zich daardoor èn een uitmuntend dichtstuk aan te schaffen èn een penningske te offeren op het altaar der weldadigheid. Dit beroep, hoe dikwijls ook gedaan, wordt in Nederland nooit te vergeefs beproefd. Wij bevelen daarom ook dit gevoelvolle en kernachtige dichtstuk ten zeerste aan.

De heer A. F. Jongstra heeft in het *Handelsblad* nu reeds verklaard, dat hij, bij de aanstaande verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal en bij de mogelijkheid, dat de liberale kiezers in Friesland hunne keuze op hem mogten vestigen, *geene benoeming voor ditmaal zou kunnen aanvaarden*, dewijl een langdurig verblijf buiten de provincie zijner inwoning hem bijna onmogelijk zou worden, door de vele aan hem toevertrouwde *bijzondere* belangen.

Z. M. heeft, na Donderdag jl. de op Oostenburg gebouwde arbeiders-woningen te hebben bezigtigtigd, het beschermheerschap van de *Vereeniging ten behoeve der arbeidende klasse* te Amsterdam op zich genomen.

De receptie ten hove te Amsterdam en de voorstelling aan Heeren en Dames aan HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik der Nederlanden, die Vrijdag avond plaats had, was zeer luisterrijk en druk bezocht. Zaturdag was er weder groot diner ten hove.

De *Tijd* meldt, dat Mgr. de Aartsbisschop van Utrecht met 1o Mei die stad zal verlaten en zich vestigen op den huize Gerra onder Haaren, welk gebouw tot woonplaats voor Z.D.Hw. is opgetrokken en ingerigt

---

In gevolge aanschijving van het Departement van Oorlog zullen de kaders bij ieder bataillon infanterie nog met 6 sergeanten en 8 korporaals worden aangevuld, waarvan de benoeming eerstdaags zal plaats hebben.

De Minister van Buitenlandsche Zaken en ad interim van Finantien noodigt een ieder uit, wegens de aanstaande tijdelijke verplaatsing van het postkantoor te Amsterdam alle brieven, die met de zoogenaamde beurstreinen worden verzonden, met het woord *Beurs* te merken, wil men dat die brieven niet eerst na beurstijd worden bezorgd.

---

* Heden ochtend is het 3e batt. van het regement Grenadiers en Jagers, onder commando van den majoor Dumoulin, uit de residentie naar Leijden gemarcheerd, om aldaar garnizoen te houden, zullende evenwel het Buksenpeloton tot de maand November alhier verblijven om zich in het schieten te oefenen. Het Batt. Grenadiers van gemeld regement, dat gecommandeerd wordt door den majoor Simons, is daarentegen van Delft naar de residentie gekomen, dat aldaar zal vervangen worden door een Batt. infanterie. Ook is heden uit de residentie naar Leijden gemarcheerd de batterij rijdende artillerie, onder commando van den kapitein van Stoetwegen, die aldaar vervangen zal worden door eene gelijke batterij, gecommandeerd door den kapitein Heller.

Volgens een berigt van Zr. Ms. handels-agent op St. Helena, is dat eiland in 1853 aangedaan door 97 Nederl. schepen, komende uit de Oost-Indische kolonien, en waarvan bestemd waren naar Amsterdam 53, naar Rotterdam 32, naar Schiedam 3, naar Zierikzee 1, naar Middelburg 5, naar Dordrecht 3. 13 Nederl. schepen deden St. Helena aan, komende uit vreemde havens, als uit Shanghai 1 met thee, uit Akyab 9 met rijst en 1 met drooge waren, uit Calcutta 1 met dito, uit Moulmain 1 met dito. Van deze schepen waren bestemd: naar Rotterdam 4, naar Zierikzee 1, naar Antwerpen 1, naar Falmouth 5, naar Hull 1 en naar Londen 1.

---

* Gister avond vervoegde zich in eene slaapstede in 't Lamgroen alhier, een manspersoon, naar gissing 60 à 65 jaren oud; hij begaf zich naar bed en heden morgen vond men hem daarin dood. Van waar hij kwam of zijn naam is ten eenemale onbekend; even als de oorzaak van zijn plotselingen dood. Hij verkeerde in zeer behoeftigen toestand.

Men verneemt, dat bij eene resolutie van den K. Russischen minister van Koophandel, de inkomende regten op de koffij, bij den regtstreekschen aanvoer te lande, met twee roebels 50 Cop. per pond en die op de olie met 60 Cop. zijn verminderd.

---

* Ten gevolge van de rijzing der graanprijzen, is het maximum van den prijs van het roggebrood met eene halve cent vermeerderd, en alzoo bepaald op 18 cents het Nederl. pond. Doch, vermits de teruggave plaats vindt uit de spaarkas, ter voorziening in buitengewone duurte van het brood, blijft de prijs voor de ingezetenen bepaald op 15 cents.

---

* Door den Raad der gemeente Dordrecht is onlangs besloten, om op iederen Vrijdag in die gemeente te houden: 1°. eene hennep-en hennepzaadmarkt van des voormiddags ten 9 ure tot des namiddags ten 12 ure, en 2°. eene kleine graan en zaadmarkt van des voormiddags ten 8 ure tot des namiddags ten 1 ure.

De prov. commissie van onderwijs in Overijssel heeft geëxamineerd 12 personen voor den 4den rang, waarvan 9 zijn toegelaten, 9 voor den 3den rang, op één na toegelaten en 6 voor den 2den rang, die allen geslaagd zijn. Er zijn nog 6 voor talen geëxamineerd, waarvan 2 voor de Fransche taal zijn afgewezen, terwijl 12 onderwijzeressen hun examen met goed gevolg hebben afgelegd.

Schiedam, 29 April. Naar wij vernemen, zal eerstdaags door het harmonie-gezelschap *Apollo* alhier eene uitvoering gegeven worden, waarvan de opbrengst zal strekken ten voordeele der negen-en-zestig weduwen en weezen te Vlaardingen, wier diep beklagenswaardig lot door het verongelukken der hunnen met de hoekerschepen *Hollands Koning* en de *Vrouw Petronella*, in onze vorige Nos. werd medegedeeld. Zijn wij wel onderrigt dan zou de Schiedamsche liedertafel door bovengenoemd gezelschap tot medewerking worden uitgenoodigd. (*Schied. Ct.*)

× × **Leiden,** 29 April. Men verneemt, dat door HH. Burgemeester en Wethouders aan den Gemeenteraad is voorgesteld om hooger beroep te laten aanteekenen van het vonnis, door de arr. regtbank te Amsterdam in zake van den eigendom van den Haarlemmermeer-polder gewezen en waarbij den eisch van de stad Leyden is ontzegd.

Leyden, 1 Mei. De bepaalde garnizoensverandering gaf heden reeds in den vroegen morgen hier ter stede eene meer dan gewone beweging. Het tweede bat. van het 8e regiment infanterie, gedurende drie jaren alhier in bezetting en thans onder de bevelen van den majoor Gussenk'lo, werd uitgeleide gedaan door het korps officieren van de dienstdoende Schutterij en van het regiment rijdende artillerie tot aan het Stationsgebouw van den Hollandschen Spoorweg, voorafgegaan door het muzijkkorps der Schutterij; terwijl het met den eersten spoortrein naar Amsterdam en verder naar zijne bestemming, Nijmegen, vertrok. Ten negen ure werd op gelijke wijze de batterij rijdende artillerie onder kommando van den kapitein Kellner begeleid tot buiten de Witte poort, van waar de batterij met het muzijkkorps van het regiment hare bestemming naar 's Hage vervolgde, ter vervanging der batterij onder kommando van den kapitein Wittewaal van Stoetwegen, welke met het muzijkkorps ten twaalf ure alhier binnenrukte; gelijk reeds ten half tien ure het 3e bataillon Jagers, onder de bevelen van den majoor Dumoulin was ingehaald door de officieren van de schutterij en de Artillerie, voorafgegaan door het muzijkkorps der Schutterij. Zoowel bij het uitgeleiden als bij het inhalen der militaire bezetting sloot eene talrijke Commissie der afdeeling van *het Metalen Kruis*, uit Bestuurderen en Leden bestaande, zich bij het korps officieren aan.

Het is niet te ontkennen, dat zoodanige eerbewijzingen als uitstekende blijken kunnen worden aangemerkt, op welken hoogen prijs door de ingezetenen het bezit van eene militaire bezetting wordt gesteld, maar tevens hoezeer de geestdrift voor eene burgerwapening te gelijk de achting voor den krijgsmansstand verlevendigt en versterkt.

Gorinchem, 30 April. Men verneemt, dat de heer mr. Boxman, burgemeester dezer gemeente, benevens de wethouders, het voornemen hebben, hunne betrekkingen neder te leggen.

Kampen, 30 April. Ten gevolge van de laatste stormwinden is een groot gedeelte van het Kamper eiland overstroomd; het vee, dat reeds buiten was, is weder gestald moeten worden. De schade aan den bouwgrond aangebragt, is nog niet te berekenen.

†† **Nymegen**, 30 April. In de jongst gehouden gemeenteraads-vergadering is, onder anderen, ter tafel gebragt, de verdeelingstaat van het presentie-geld der Raadsleden, over het tijdvak van den 1 October 1851 tot 31 Dec. 1853, waarvan naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 5 Febr. 1854 (*Staatsbl.* n°. 9) was afgetrokken het aandeel des Burgemeesters, als zijnde tevens Raadslid. Na kennisneming van dezen verdeelings-staat werd door een der leden bedenking gemaakt op de toekenning van presentie-geld aan heeren Wethouders; uithoofde van het bestaan derzelfde redenen, waardoor zulks aan den Burgemeester bij Koninklijk besluit was ontzegd. Na deliberatien werd besloten, dat de Wethouders in het presentie-geld niet kunnen deelen, en wijders dat deze presentie-gelden niet in den verdeelings-staat zullen worden opgenomen, maar in de gemeente-kas verblijven.

Na het nemen dezer besluiten gaf de Voorzitter echter kennis aan de vergadering, dat, uithoofde hij vermeende, dat er strijd met de wet bestaat, ter zake van de uitsluiting der Wethouders, hij aan dat besluit, ingevolge art. 70 der Gemeentewet, geene uitvoering geeft, en daarvan aan heeren Gedeputeerde Staten mededeeling zal geschieden, ten einde daarop aan den Koning verslag uit te brengen.

Wij zien niet in waarin het strijdige met de wet gelegen kan zijn: immers in art. 94 der gemeentewet wordt wel van presentie-geld gesproken, maar dit doelt op de driemaandelijksche verdeeling van de overblijvende helften der jaarwedden van de Wethouders en *niet* op dat der leden, en verder bepaalt hetzelfde art. dat, behalve de jaarwedde, de Wethouders *hoegenaamd* geenerlei inkomen uit de gemeentekas zullen genieten, dan hetgeen verbonden is aan eene *andere*, hun opgedragen openbare gemeente-bediening.

Het lidmaatschap van den Raad is onafscheidbaar verbonden aan dat van Wethouder, art. 87, en kan alzoo niet als eene *andere* bediening beschouwd worden. De burgemeester zoude, volgens ons gevoelen, nog eerder aanspraak kunnen maken op het presentiegeld, omdat hij al dan niet lid van den Raad kan zijn, en de Wethouders niet. Wij moeten dus bekennen geene redenen te kunnen vinden, waarom aan het besluit, van den gemeenteraad geene uitvoering gegeven is.

Wij wenschten ook, en dezen wensch kunnen wij hier gevoegelijk uiten, dat in de Stads-Courant, die door de gemeente bezoldigd wordt, en in navolging van die der overige gemeenten, waar dergelijke couranten bestaan, de discussien in de raadsvergadering gehouden, alsmede de namen der leden die vóór en tegen een te nemen besluit gestemd hadden, werden opgenomen; hieruit zouden de zelfstandige kiezers, die toch niet altijd de vergaderingen kunnen bijwonen, of niet gaarne alléén voor de balie staan, voor het minst kunnen afleiden, of zij al dan niet gelukkig in hunne keuze zijn geweest, of vreest men soms te kernachtige redevoeringen het licht te doen zien!

— Omtrent de vreeselijke gebeurtenis, waarvan wij in n°. 288 melding maakten, kunnen wij nader berigten, dat de WelEerw. heer Molengraaf naar tijdsomstandigheden meer gelaten is. De troost der Godsdienst en de algemeene deelneming in zijn betreurenswaardig lot zullen daartoe het hunne hebben bijgedragen. Gister middag is het lijk van Mevr. M. geboren Losecaat Vermeer gevonden, zoodat nu het Zoontje, oud 14 jaren en Mej. Drabbe alsnog vermist zijn.

Middelburg, 29 April. De algemeene vergadering van de Maatschappij *ter bevordering der geneeskunst* zal den 21 en 22 Junij alhier worden gehouden.

Zierikzee, 30 April. Gisteren liep van de werf van den heer C. Smit te water, het door den scheepsbouwmeester C. Maks gebouwde barkschip *Marinus Willem*, groot 400 Java-lasten, voor rekening eener reederij onder directie van de heeren de Jonge Keller alhier. Daarna werd de kiel gelegd voor een ander schip, groot 400 lasten, voor rekening van de heeren M. C. de Crane en Zn.

Correspondentie.

Het artikel van H. J. H. uit Schiedam is, in *onze* courant, voor plaatsing niet geschikt. Eerst dan wanneer zal gebleken zijn, dat er onregt geschied is, kunnen wij daartegen opkomen. Elke benoeming van wege de geloofsbelijdenis gedaan, wordt door ons ten sterkste afgekeurd.

Vrijheid of bescherming? en de brief van v. K. over Prof. Mulder wachten slechts op plaatsruimte.

Wij hebben het voornemen, om het aangeboden wetsontwerp, strekkende tot het brengen van eenige wijzigingen in het bestaande tarief van regten op den in-, uiten doorvoer, opzettelijk in overweging te nemen, zoodra de daartoe benoodigde inlichtingen zijn verkregen. Voorloopig zeggen wij dank voor hetgeen ons is toegezonden, gelijk dezer dagen uit Bergen op Zoom is geschied, waarvan wij een doelmatig gebruik zullen maken.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag, 30 April 1854.

Joannes Philippus Borst, 56 j., met Helena Borst, 26 j. — Hugo Cahn, 25 j., met Sara Polak Daniëls, 21 j. — Johannes Gerardus Tromp, 29 j., met Maria Françoise Adriana Crevecoeur, 29 j. — Pieter Johannes Goudeau, 35 j., met Petronella Fischer, 53 j. — Dirk Dirkmaat, 26 j., met Frederika Magrita Forster Wiegand, 42 j. Wed. van Jan Berend Sieverdink Prins. — Johannes Leonardus Dol, 29 j. met Christina Adriana Koelega, 29 j. — Cornelis Dam, 24 j., met Carolina Pieternella Tieleman, 24 j. — Gerard Arnoldus Schaap, 22 j., met Jacoba Catharina Boek, 35 j. — Hendricus Wilhelmus Focks, 24 j., met Maria Elisabeth Johanna Schild, 22 j. — Benjamin Zwiebel, 28 j., met Suzanna van Werkhoven, 28 j. — Johannes Rouws, 33 j., Wedr. van Willemina Hess, met Grietje Blijstra, 22 j. — Bernardus Cornelus van Werkhoven, Wedr. van Francina Johanna Jos, bijna 30 j., met Johanna van der Reijden, 28 j. — Jacobus Mattheus Johannes Weber, 24 j., met Christina Maria van Himberg, 25 j. — Louis Johannes Marda, 28 j., met Arnolda Willemina Nelida van Meurs, 23 j. — Antonius van der Hoek, 26 j., met Johanna Maria Felix, 32 j. — Jean François Usien Larmené, 33 j., met Hester Witteveen, 30 j. — Johannes Willebrordus Charette, 27 j., met Hendrica Maria Oltmans, 30 j. — Gerardus Antonius Hinfelaar, 26 j., met Apolonia Hoogduijn, 27 j. — Arie den Hertog, 39 j., met Dirkje van der Wal, 32 j. — Tobias Pool, 34 j., met Maria Kleijn, 35 j. — Johannes van de Ruijt, 34 j., met Geesje van Zwol, 49 j. — Antonij Johannes Arnoldus Aarts, 25 j., met Theodora van der Heijde, 25 j. — Johannes Gerardus van Kersbergen, 24 j., met Catharine Hendrica Goeste, 28 j. — Jan Joseph Baptist van Dissel, 33 j., met Magdalena Willemina Frederica Brand, 26 j. — Cornelis Wagemakers, 30 j., met Cornelia Catharina Koene, 39 j. — Leendert Kloor, 27 j., met Maria Kuijpers, 34 j. — Petrus Haring, 53 j., met Joanna van de Pol, 43 j. — Arie Bom, 42 j., met Dorothea Maria Thoen, 40., Wed. van Johannes Hendrikus Schrijver. — Arie Antonie Lemckert, 27 j., met Helena Kuijten, 33 j. — Jonkheer Mr. Willem Frederik Baron van Doorn van West-Capelle, 29 j., met Jonkvrouwe Catharina Philippina Adriana Hermina Johanna Schimmelpenninck, 26 j. — Henri van Messel, 43 j., met Heintje Izak van Coeverden, 28 j. — Leendert Verveen, 29 j., met Johanna Hendrika Top, 29 j. — Melis van de Werken 25 j., met Maria Theodora Rietstap, 34 j.

223ste Nederlandsche Staats-Loterij.

1e LIJST. 2e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 1165 en 12214 ieder *f* 1250; N°. 14178 *f* 1000.

Advertentiën.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 1 Mei 1854.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	55⅜ ⅝ ⅝
Dito Certificat.	3	66¼ ⅜ 5/16
Dito dito	4	82⅝ ¾
O. I. Leening.	4	82⅝
Amort. Syndic.	3½	
Hand.-Maats.	4½	
Belgie.		
Certificaten.	2½	
D° *Rothschild.*	2½	
Frankrijk.		
Obligatien.	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	17
Dito Buitenl.	3	
D° Binnenl. ⁰/m.	3	32⅜ 7/16
Bew. Sp. Com.		3⅝
Amort. Schuld.		
Portugal.		
Londen nieuwe.	5	32⅛ 3/16
Dito uitgest.	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	94 [illegible]
Dito 1828/1829	5	94⅛
Cert. 1831/1838	5	
Dito Dito	4½	77½
Dito *Hope*	4	70¾
Dito *Stieglitz.*	4	70⅛
Dito dito 5e Ser.	4	
Inschr. Assig.	6	
Certific. dito.	6	
Polen.		
Obligatien	4	
Oostenrijk.		
Metalliek	5	58[illegible]
Dito bet. Amst.	5	75[illegible]
Dito letter B.	5	75[illegible]
Dito 1847	2½	30[illegible]
Dito 1851/1852	2½	30[illegible]

Braz., bij Roths. p. s. 500 5 pct. 92; Mexic., te 1 3 pct. $22\frac{1}{16}$, ⅛; dito Onb. $22\frac{1}{16}$, ⅛; Gren. Uitg. 6

Over het geheel was de markt heden flaauwer geste veel affaire in Holl., Oostenrijksche en Russische fonds

---

LONDEN, Vrijdag 28 April. Consols kont. 87⅜, N. 3 pct. 23¾; Peru N. 4½ pct. 59; Gren. U Spanje 3 pct. 35¾; dito 1 pct. 17⅜, dito Certifi Russen 4½ pct: 79, dito 5 pct. 92; Holl. 2½ pct dito 4 pct. 85; Sardinie 5 pct. 79.

PARIJS, Veijdag 28 April. Fr. 4½ pct. op t. dito 3 pct. 63.40; Sp. Binnenl. 3 pct. 32¾; dito 1 Belg. 4½ pct. 86¾; Rusl. 4½ pct. 78; O. Metall. 5 p

---

WEENEN, Vrijdag 28 April. N. Metall. 85¼ Lett. B. 112; N. Leen. 83½; Lot. v. fl. 250 119 B. Act. 102; Bankactien 1200; Zilver 35; Wissel 13.17; Parijs 160.

MADRID, Dingsdag 25 April. Sp. binn. 3 pct. nieuwe 1 pct. 17½.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven